

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 350/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. júna 2013 predbežne prerokoval sťažnosť P. G., nar..., t. č. vo výkone trestu a výkone väzby, ktorou namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný právny prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5 Ntok/1/2012 z 9. októbra 2012 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Tost/46/2012 z 22. januára 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. G. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. marca 2013 doručená sťažnosť P. G., nar..., t. č. vo výkone trestu a výkone väzby (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný právny prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru uznesením Krajského

súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Ntok/1/2012 z 9. októbra 2012 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“ alebo „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Tost/46/2012 z 22. januára 2013 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“ alebo „napadnuté rozhodnutie“).

Z obsahu sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplývajú tieto skutočnosti:

Sťažovateľ bol rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 T/1/2005 z 23. júna 2006 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) uznaný za vinného zo spáchania trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. c) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), za čo mu bol uložený výnimočný trest odňatia slobody na doživotie so zaradením do tretej nápravno-výchovnej skupiny. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ odvolanie, ktoré najvyšší súd zamietol.

Návrhom podaným krajskému súdu 12. júla 2012 sa sťažovateľ domáhal, aby krajský súd vo veci pôvodne vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 5 T/1/2005 povolil obnovu konania, dôvodiac, že vyšli najavo nové skutočnosti a dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo treste. Krajský súd po tom, ako vec prerokoval, dospel k záveru o nenaplnení podmienok na povolenie obnovy konania podľa § 394 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) a napadnutým uznesením podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ v zákonom ustanovenej lehote sťažnosť, o ktorej najvyšší súd podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku rozhodol tak, že ju pre nedôvodnosť zamietol.

Následne sťažovateľ doručil ústavnému súdu sťažnosť, ktorou v súvislosti s namietaným porušením čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru poukazuje na nedostatočnosť

odôvodnenia uznesenia krajského súdu a uznesenia najvyššieho súdu, keďže podľa jeho tvrdenia sa všeobecné súdy dostatočným spôsobom nevysporiadali s jeho podstatnou argumentáciou týkajúcou sa naplnenia zákonných podmienok na povolenie obnovy konania. Sťažovateľ v tejto súvislosti uvádza, že z rozmerov vstrelu na fragmente lebky je zrejmé, že Ľ. T. musel byť zastrelený zbraňou iného - menšieho - kalibru než je zbraň opísaná v skutkovej vete rozsudku krajského súdu. Sťažovateľ sa v tejto súvislosti odvoláva aj na fotografie, dokumentujúce fragmenty lebky Ľ. T., z ktorých sa ním uvádzaná skutočnosť dala zistiť spolu s výsluchom osôb, ktoré tieto fotografie zhotovili. Sťažovateľ ďalej namieta absenciu relevantnej „odpovede“ zo strany všeobecných súdov k nepribratiu ním navrhnutých znalcov, ktorí by preukázali pravdivosť ním uvádzaných tvrdení. Sťažovateľ tiež namieta, že z dôkazných prostriedkov vykonaných krajským súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T/1/2005 vyplývajú iné skutkové závery, než ku ktorým tento súd dospel.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru sťažovateľ svoju sťažnosť odôvodňuje s poukazom na porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedenej argumentácie sa sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom domáha, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

«... konaním odporcov v 1. rade – Krajský súd v Ban. Bystrici a v 2. rade – Najvyšší súd SR v Bratislave, boli porušené moje práva zaručené mi „Dohovorom“... a to v článku 6 ods. 1 – „Právo na spravodlivé súdne konanie“ a v článku 13 – Právo na účinný prostriedok nápravy“.

Tohto konania sa dopustili rozhodnutím o zamietnutí môjho „návrhu na povolenie obnovy konania“ zo dňa: 9. 7. 2012, uznesením Kraj. súdu, Ban Bystrica č. k. 5 Ntok 1/12, zo dňa 9. 10. 2012, a uznesením Najv. súdu SR, Bratislava č. k. 4 Tost 46/2012, zo dňa: 22. 1. 2013, preto sa zároveň domáham, zrušenia týchto uznesení.»

Sťažovateľ tiež žiada, aby mu v konaní pred ústavným súdom bol ústavným súdom ustanovený právny zástupca z radov advokátov.

II.

Podľa čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným

zákonem, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, má právo na účinný právny prostriedok nápravy pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností.

1. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru uznesením krajského súdu

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti preskúmal časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný právny prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru uznesením krajského súdu.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne a právomoc ústavného súdu len subsidiárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“).

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri posudzovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Podľa § 185 ods. 1 Trestného poriadku opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť.

Podľa § 185 ods. 2 druhej vety Trestného poriadku uznesenia súdu alebo prokurátora možno sťažnosťou napadnúť len v tých prípadoch, v ktorých to zákon výslovne pripúšťa, a ak rozhoduje vo veci v prvom stupni.

Podľa § 402 ods. 3 Trestného poriadku proti uzneseniu o návrhu na povolenie obnovy konania je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ mal v systéme všeobecného súdnictva právo podať proti uzneseniu krajského súdu účinný opravný prostriedok (sťažnosť) na dosiahnutie nápravy ním tvrdeného porušenia označených práv (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Využitie tejto zákonnej možnosti účinnej ochrany označených práv vylučuje prijatie sťažnosti ústavným súdom na ďalšie konanie, ktorý môže uplatniť svoju právomoc iba vtedy, ak sťažovateľ nemal inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd po predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru uznesením najvyššieho súdu

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti preskúmal časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný právny prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru uznesením najvyššieho súdu.

Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať uznesenie najvyššieho súdu za ústavne udržateľné a akceptovateľné z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľ proti nemu uplatnil. V tejto súvislosti ústavný súd považuje za potrebné poukázať na to, že v súlade so svojou konštantnou judikatúrou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, IV. ÚS 16/09).

V nadväznosti na namietané porušenie označeného práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd zdôrazňuje, že jeho integrálnou súčasťou je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom právnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), z ktorej vyplýva, že právo na spravodlivé konanie zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (m. m. Georgidias v. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997). Obdobne ESLP v rozsudku Ruiz Torija v. Španielsko z 9. decembra 1994, Annuaire, č. 303-B,

uviedol, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci.

V súlade s uvedeným je teda povinnosťou všeobecného súdu uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (m. m. III. ÚS 328/05, III. ÚS 116/06). Z uvedeného však nevyplýva záruka vydania správneho rozhodnutia, ako ani rozhodnutia v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. záruka úspechu v konaní pred všeobecným súdom.

Najvyšší súd v úvodnej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia rekapituloval podstatnú časť argumentácie sťažovateľa uvedenú v sťažnosti podanej proti uzneseniu krajského súdu a následne v časti relevantnej pre toto konanie uviedol:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní predloženého spisového materiálu rovnako ako krajský súd zistil, že odsúdený P. G. nepredložil okrem výstrižku z bližšie nešpecifikovanej tlače žiaden dôkaz, ktorý by nebol súdu známy už v pôvodnom konaní. Rovnako tak neuviedol žiadne nové skutočnosti súdu skôr neznáme, ktoré by mohli sami o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo treste.

Úlohou obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku nie je dopĺňovať, či znova vyhodnocovať dokazovanie z pôvodného konania, ale rozhodnúť, či vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli sami osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine odsúdeného P. G. Odsúdený však takéto dôkazy v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania nepredložil a ich existenciu nezistil ani Najvyšší súd Slovenskej republiky. Za toho stavu správne postupoval krajský súd, keď návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania zamietol.“

Ústavný súd pri hodnotení uznesenia najvyššieho súdu vychádzal z ustáleného právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého a druhého stupňa nemožno

posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a druhostupňové konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj druhostupňového), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

Vzhľadom na obsahovú spojitosť uznesenia najvyššieho súdu s uznesením krajského súdu a v nadväznosti na citovanú judikatúru považoval ústavný súd za potrebné v ďalšom poukázať aj na podstatnú časť odôvodnenia uznesenia krajského súdu. Krajský súd v označenom uznesení v časti relevantnej pre toto konanie uviedol: „Za nové skutočnosti alebo dôkazy v zmysle zaužívanej súdnej praxe pritom nemožno považovať skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú zistiteľné z obsahu trestného spisu a to aj vtedy, keď sa súd s nimi v rozhodnutí nevysporiadal, alebo ich dokonca prehliadol. Taktiež omyl súdu pri hodnotení vykonaných dôkazov, prípadne ich nesprávne hodnotenie nie je dôvodom na povolenie obnovy konania. Práve o daný prípad v posudzovanej veci ide. Odsúdený totiž svoj návrh oprel už o známy znalecký posudok a snímky zo súdnej pitvy, najmä čo sa týka fragmentu lebky s tým, že otvor nájdený v tomto fragmente lebky je menší, než rozmer guľky z perkusného revolveru, ktorým mala byť obeť usmrtená. Tento dôkaz bol však známy už v pôvodnom konaní a odsúdený vychádzal z fotografií fragmentu lebky, ktoré sa už v čase pôvodného rozhodovania nachádzali v spisovom materiáli. Nemôže ísť teda o novú skutočnosť, či nový dôkaz. Navyše z lebky bol nájdený len spomínaný fragment s otvorom, ktorý bol znalcami v pôvodnom konaní zmeraný, najmä čo sa týka chýbajúcej časti fragmentu. Fotografie majú pritom len dokumentačný charakter, z ktorých nemožno zistiť presné rozmery vzhľadom na rozlišovaciu schopnosť fotografie, teda ani presný rozmer chýbajúcej časti. Navyše podľa popisu znalcov z oblasti súdneho lekárstva z fotografie nemožno zistiť, či je to práve otvor po zraňujúcom projekte alebo len vyštiepená časť fragmentu v dôsledku deštrukcie zraňujúceho predmetu, v danom prípade projektu perkusnej zbrane. ...

Vo vzťahu ku skutku kvalifikovanému ako trestný čin vraždy na poškodenom Slezákovi odsúdený predložil len výstrižok z tlače bližšie nešpecifikovanej a to ani časovo

a túto skutočnosť nemožno považovať za takú, ktorá by sama osebe alebo so skutočnosťami skôr známymi mohla zvrátiť pôvodný rozsudok.

Vzhľadom na vyššie uvedené krajský súd dospel k záveru, že v konaní o povolení obnovy konania v trestnej veci odsúdeného P. G. nevyšli najavo žiadne nové skutočnosti, či dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli sami osebe alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie, než aké vyplýva z právoplatného rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5 T 1/05 zo dňa 23. 6. 2006. Neboli teda splnené podmienky na povolenie obnovy konania, ktoré vyplývajú z ust. § 394 ods. 1 Tr. por. Krajský súd preto návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania zamietol ako nedôvodný v zmysle § 399 ods.2 Tr. por.“

Pri posudzovaní prípadných negatívnych ústavnoprávných dôsledkov tak v danom prípade ide o posúdenie, či rozhodnutia všeobecných súdov nevykazujú známky svojvôle, o čom by bolo možné v zásade uvažovať v tom prípade, ak by rozhodnutia všeobecných súdov neobsahovali dostatok dôvodov na ich vydanie, resp. ak by sa všeobecné súdy dostatočne presvedčivým spôsobom nevysporiadali s relevantnou argumentáciou sťažovateľa.

Podľa § 393 ods. 1 Trestného poriadku ak sa skončilo trestné stíhanie vedené proti určitej osobe právoplatným rozsudkom, právoplatným trestným rozkazom alebo právoplatným uznesením, možno v trestnom stíhaní tej istej osoby pre ten istý skutok pokračovať, len ak bola povolená obnova konania.

Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli sami osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od

uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Účelom obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku je odstrániť nedostatky v skutkových zisteniach právoplatných rozhodnutí všeobecných súdov, pokiaľ dodatočne vyšli najavo nové skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli súdu skôr známe a nemohli sa ani brať do úvahy. Účelom obnovy konania nie je revízia pôvodného trestného stíhania ani verifikovanie pôvodne vykonaných dôkazov či spochybňovanie spôsobu ich hodnotenia. Tieto sú totiž nezvratné, nemožno ich meniť ani inak korigovať a dôkazy už vykonané v pôvodnom konaní už nemožno opakovať. V konaní o návrhu na povolenie obnovy konania už súd nepreskúmava zákonnosť pôvodného rozhodnutia, ale iba preskúmava, či nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie v otázke viny alebo trestu. Úloha ústavného súdu sa v zmysle už uvedeného obmedzuje len na kontrolu, či všeobecné súdy pri odôvodňovaní svojich rozhodnutí postupovali ústavne konformným spôsobom, keď rozhodli o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania, resp. keď zamietli sťažnosť proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na obnovu konania.

Vychádzajúc z dosiaľ uvedeného ústavný súd konštatuje, že skutkové a právne závery najvyššieho súdu (aj keď spôsobom stotožnenia sa so závermi krajského súdu) sú dostatočné a presvedčivé. Podľa názoru ústavného súdu už citované úvahy najvyššieho súdu o tom, prečo u sťažovateľa v okolnostiach daného prípadu nedošlo k naplneniu podmienok na povolenie obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku, nemožno v žiadnom prípade kvalifikovať ako nedostatočne odôvodnené. Len nesúhlas sťažovateľa týmito závermi nemôže odôvodňovať porušenie ním označených práv.

Ústavný súd ďalej konštatuje, že najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí ústavne akceptovateľným spôsobom aplikoval s vecou súvisiace právne predpisy, ich aplikácia bola v súlade s ich účelom a zmyslom, ktoré sledujú, a svoje tvrdenia riadne odôvodnil tak, že tým vytvoril preskúmateľné a odôvodnené rozhodnutie bez akýchkoľvek známok svojvôle. Napokon najvyšší súd vzhľadom na eventualitu prijatého záveru, aký prichádza do úvahy

pri rozhodovaní o návrhu na povolenie obnovy konania, nebol povinný vyhovieť požiadavke sťažovateľa, bol len povinný vysvetliť a zdôvodniť mu, na základe čoho dospel k prijatým záverom. Podľa názoru ústavného súdu si najvyšší súd túto úlohu splnil, a tým si zastal svoju pozíciu orgánu, ktorý je v prvom rade povinný poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sťažovateľa. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor ústavného súdu svojím vlastným.

Ústavný súd sa z obsahu uznesenia najvyššieho súdu v spojení s uznesením krajského súdu presvedčil, že najvyšší súd sa námietkami a argumentáciou sťažovateľa v sťažnosti zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia. Keďže napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu v spojení s uznesením krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (m. m. I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru najvyššieho súdu.

Právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôže byť podľa názoru ústavného súdu porušené zamietnutím návrhu na obnovu konania ani zamietnutím sťažnosti proti uzneseniu súdu prvého stupňa, ktorým bol zamietnutý návrh na obnovu konania, pokiaľ všeobecné súdy riadne preskúmali a posúdili splnenie zákonných

podmienok na aplikáciu tohto inštitútu a svoje úvahy v tomto smere ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnili.

Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie ním označeného práva podľa čl. 13 dohovoru, ústavný súd konštatuje, že z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta jeho porušenie výlučne v spojení s porušením práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd uvádza, že nezistenie možnosti porušenia sťažovateľom označeného práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zároveň vylučuje aj prípadné úvahy o možnosti vyslovenia porušenia sťažovateľom označeného práva podľa čl. 13 dohovoru, ktorých opodstatnenosť by ústavný súd mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

V súvislosti s uvedeným posudzovaním námietok sťažovateľa ústavný súd poukazuje na závery svojej ustálenej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím, postupom alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody namietaným rozhodnutím, postupom orgánom štátu, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, III. ÚS 138/02, IV. ÚS 1/2012). Ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenšej pochybnosti javí ako neopodstatnený.

Na základe už uvedeného ústavný súd uzatvára, že na základe sťažovateľom vymedzených námietok, prostredníctvom ktorých namieta porušenie svojich práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru, a s prihliadnutím na obsah odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu v spojení s uznesením krajského súdu nezistil také účinky, ktoré by zakladali príčinnú súvislosť s namietaným porušením označených práv.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6

ods. 1 dohovoru a práva na účinný právny prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru uznesením najvyššieho súdu, odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti nezistil žiadnu možnosť porušenia sťažovateľom označených práv uznesením najvyššieho súdu a sťažnosť z už uvedených dôvodov odmietol, rozhodovanie o ďalšom procesnom návrhu sťažovateľa (návrhu na zrušenie uznesenia najvyššieho súdu), ktorý sa vecne viaže na vyslovenie porušenia sťažovateľom označených práv, stratilo opodstatnenie, preto sa ním ústavný súd už nezaoberal.

Ústavný súd v danej situácii nepovažoval za potrebné bližšie sa zaoberať ani formálnym nedostatkom sťažnosti, ktorým bola absencia zastúpenia sťažovateľa advokátom, pretože by to bolo s ohľadom na už uvedené zjavne nadbytočné, a tým aj neúčelné, keďže aj prípadné ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov sťažovateľovi by nemohlo zmeniť závery vyslovené ústavným súdom v tomto rozhodnutí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2013